

Spis treści

Wstęp	7
--------------------	----------

Rozdział I

Uwarunkowania polityki zagranicznej Polski w latach 1945–1989	11
1. Uwarunkowania zewnętrzne	11
1.1. Decyzje wielkich mocarstw dotyczące Polski	11
1.2. Zimnowojenny podział Europy	19
2. Uwarunkowania wewnętrzne	23
2.1. Przejęcie władzy w Polsce przez lewicę	23
2.2. Koncepcja polityki zagranicznej Polski w latach 1945–1989 ...	30

Rozdział II

Udział Polski w regulacji pokojowej po drugiej wojnie światowej	40
1. Udział Polski w przygotowaniu traktatów pokojowych dla byłych sojuszników Trzeciej Rzeszy	40
1.1. Udział w sporze o procedurę przygotowania traktatów	41
1.1.1. Procedura przygotowania traktatów zaproponowana przez wielkie mocarstwa	41
1.1.2. Spór o procedurę konferencji pokojowej	44
1.2. Udział w międzysojuszniczych uzgodnieniach merytorycznych klauzul traktatowych	47
1.2.1. Spór o klauzule polityczne i terytorialne	47

1.2.2. Spór o klauzule wojskowe	59
1.2.3. Spór o klauzule ekonomiczne	61
1.3. Zakończenie prac nad traktatami pokojowymi	66
2. Starania Polski o zapewnienie demokratycznego i pokojowego rozwoju Niemiec (1944–1949)	67
2.1. Demilitaryzacja i skierowanie gospodarki niemieckiej na tory pokojowe	68
2.2. Demokratyzacja i reedukacja narodu niemieckiego	75
2.3. Odbudowa politycznej i gospodarczej jedności Niemiec	81
Rozdział III	87
Stosunki Polski z państwami socjalistycznymi	87
1. Budowa i ograniczanie stosunków w latach stalinizmu (1945–1956) ..	88
1.1. Stosunki dwustronne: I seria układów sojuszniczych	88
1.1.1. Stosunki z ZSRR	88
1.1.2. Stosunki z Jugosławią i Czechosłowacją	95
1.1.3. Stosunki z Bułgarią, Węgrami i Rumunią	104
1.1.4. Stosunki z NRD: układ zgorzelecki	106
1.1.5. Stosunki z azjatyckimi państwami socjalistycznymi	108
1.2. Stosunki wielostronne	110
2. Racjonalizacja i rozbudowa stosunków w okresie przywództwa Gomułki i Gierka (1956–1981)	114
2.1. XX zjazd KPZR i jego wpływ na stosunki Polski z krajami socjalistycznymi	114
2.1.1. Stosunki dwustronne	115
2.1.2. Stosunki wielostronne	119
2.2. Działania Polski na rzecz umacniania jedności bloku wschodniego w latach sześćdziesiątych	120
2.2.1. Stanowisko Polski wobec niezależnej polityki niektórych państw socjalistycznych	122
2.2.2. II seria układów sojuszniczych	123
2.2.3. Współdział Polski w interwencji w Czechosłowacji w 1968 roku	125

2.3. Stosunki Polski z państwami socjalistycznymi w latach siedemdziesiątych	128
---	-----

3. Spadek pozycji Polski we wspólnocie państw socjalistycznych i próby jej odbudowy (1981–1989) 131

3.1. Reakcje państw socjalistycznych na wydarzenia sierpniowe 1980 roku i na stan wojenny 1981 roku	131
3.2. Odbudowa i rozwój stosunków z państwami socjalistycznymi po stanie wojennym	137

Rozdział IV

Stosunki Polski z państwami zachodnimi 141

1. Dialektyka odbudowy i ograniczania stosunków w latach powstania podziału Europy (1945–1955) 142

1.1. Stosunki z Francją w latach 1945–1947	142
1.2. Stosunki z Wielką Brytanią i USA w latach 1945–1947	147
1.3. Stosunki z państwami zachodnimi w latach 1947–1955	151

2. Rozwój stosunków w okresie „odwilży” i odprężenia międzynarodowego (1955–1981) 157

2.1. Odbudowa stosunków z państwami zachodnimi	157
2.2. Ku normalizacji stosunków z Republiką Federalną Niemiec ..	162
2.3. Modelowe stosunki z Francją w latach siedemdziesiątych	175
2.4. Stosunki z innymi państwami zachodnimi w latach siedemdziesiątych	178

3. Regres w stosunkach z Zachodem i próby ich odbudowy (1981–1989) 180

3.1. Reakcje państw zachodnich na wydarzenia sierpniowe 1980 roku i na stan wojenny 1981 roku	180
3.2. Reakcje Polski na zachodnią politykę sankcji i izolacji	184
3.3. Polska wobec „europeizacji problemu niemieckiego”	185
3.4. Normalizacja i odbudowa stosunków z państwami zachodnimi	189

Rozdział V

Stosunki Polski z krajami rozwijającymi się	194
1. Aktywność Polski w pierwszym etapie dekolonizacji (1945–1955)	195
2. Wspieranie dekolonizacji i rozwijanie współpracy z państwami nowo wyzwolonymi (1955–1981)	198
3. Ograniczenie współpracy i próby jej odbudowy (1981–1989)	209

Rozdział VI

Zaangażowanie Polski na rzecz rozbrojenia, umacniania pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego	214
1. Inicjatywy na rzecz rozbrojenia i ograniczenia zbrojeń w Europie Środkowej	214
1.1. Plan Rapackiego	215
1.2. Plan Gomułki	217
1.3. Plan Jaruzelskiego	218
2. Rola w procesie KBWE	224
2.1. Działania w celu zwołania KBWE	224
2.2. Udział w wypracowaniu Aktu Końcowego KBWE	227
2.3. Działania na rzecz umacniania i poszerzania procesu KBWE	231
3. Inicjatywy na rzecz pokoju i rozbrojenia powszechnego	240
4. Propozycje tworzenia pozamilitarnych gwarancji bezpieczeństwa międzynarodowego	246
5. Udział w operacjach pokojowych	248
Zakończenie	251
Bibliografia	255